

عنوان مقاله:

بررسی زن ستیزی و زن ستایی در دیدگاه جامی (با تکیه بر لیلی و مجنون و سلامان و ابرسال)

محل انتشار:

مجله تفسیر و تحلیل متون زبان و ادبیات فارسی (دهخدا)، دوره 14، شماره 51 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

رقیه خدای - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد یادگار امام خمینی(ره) شهر ری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

مهناز رضانی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد یادگار امام خمینی(ره) شهر ری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

زهرا سرمد - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد یادگار امام خمینی(ره) شهر ری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

از گذشته تاکنون جایگاه و سیمای زن در ادبیات فارسی یکسان نبوده است و در ادوار تاریخی مختلف، جلوه ای از زن ستایی و زن ستیزی در آثار ادبی دیده می شود. جامی به عنوان یکی از شعرای دوره تیموریان در اشعار خود جلوه های متفاوتی از زن را مطرح نموده است. در این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی به بررسی دیدگاه متناقض نمای جامی درباره سیمای زن در دو مثنوی لیلی و مجنون و سلامان و ابرسال پرداخته می شود. هدف از این جستار، واکاوی زن ستایی (لیلی و مجنون) و زن ستیزی (سلامان و ابرسال) در اشعار جامی است. بررسی سیمای زن در این دو مثنوی بیانگر دو دیدگاه متضاد در آثار جامی است چنان که در لیلی و مجنون تصویری مثبت از ویژگی های زن چون تجلی روح الهی، خردمندی، وفاداری، پاکدامنی و ... ارائه نموده و در سلامان و ابرسال، زن را موجودی فریبکار، ناقص عقل، وسیله کامجویی مردان، بی وفا، کافر نعمت، بدخو و نادان معرفی کرده است. هر چند گاهی در لیلی و مجنون نیز به ندرت شاهد زن ستیزی از زبان بدگویان برضد لیلی هستیم؛ این امر می تواند هم به شرایط سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دوره جامی و هم به دیدگاه شخصی او در ارتباط با زن ستیزی و زن ستایی از ارائه داستان و نمادسازی باشد.

کلمات کلیدی:

زن ستیزی، زن ستایی، جامی، لیلی و مجنون، سلامان و ابرسال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1433300>

